

Z OBSAHU	Za smíření, pokoj a spravedlnost. Benedikt XVI. v Beninu	04
	Obhajoba studu	07
	Základem je funkční rodina. Rozhovor s Lukášem Tomkem	10
	Čteme spolu: Obrátit se k Ježíši	13

TRADICE OTCŮ

Z komentáře svatého jáhna Efréma k evangelní harmonii „Diatessaron“ (kolem 306–373)

Pán řekl, že přijde, ale neřekl, kdy hodlá přijít; a tak pro všechna pokolení a věky zůstává živá naděje na jeho příchod. Ačkoli stanovil znamení svého příchodu, jejich chvíli není možné nějakým způsobem jasně vyzoomět. Vždyť tato znamení přicházela a přecházela v mnohých obměnách, ba vyskytují se i dosud. Jeho poslední příchod je totiž podobný prvnímu.

Vždyť přece jako na něj čekali spravedliví a proroci v domnění, že se zjeví za jejich dnů, tak i dnes touží každý věřící, aby jej směl uvítat ve své době, protože nezjevil den svého příchodu. Je tomu tak především z toho důvodu, aby se někdo nedomníval, že ten, jehož moci i panství podléhají rytmy i časy, je sám podroben osudu a hodině. Jak by tomu, kdo popsal známky svého příchodu, mohlo být skryto to, co sám ustanovil? Proto vylíčil svá znamení takovým způsobem, aby všechna pokolení i věky měly už od počátku důvod považovat za možné, že se jeho příchod uskuteční v jejich době.

Bděte! Když totiž tělo spí, ovládá nás přirozenost, a skutek se již neděje z naší vůle, nýbrž z pudového hnutí přirozenosti. Má-li duši v moci vážné ochromení, jako třeba skleslost nebo truchlivost, ovládá ji nepřítel a jejím prostřednictvím dělá to, co ona sama nechce. Přirozenosti vládne násilí, duši pak nepřítel.

Bdělost, kterou Pán přikázal, uložil tedy oběma stránkám člověka: tělu, aby je střežila před ospalostí, duši, aby ji střežila před otupělostí a bážlivostí. Jak praví i Písmo: *procitněte, spravedliví, a procitám a pořád jsem u tebe a opět: neochabujte. Proto konajíce svěcenou službu, nenecháváme se ovládnout malomyslností.*

Cesta do Betléma, chrám Krista Vykupitele v Chóře, Istanbul (1315–1320). Foto: Wikipedia

Putování Panny Marie „v naději“

V jedné farnosti bylo zvykem, že o adventu putoval z domácnosti do domácnosti obrázek Panny Marie „v naději“, u kterého se měla vykonat pobožnost. Někdy nevyšlo na všechny, jindy si ji museli někteří ponechat déle, aby neosiřela. Byl to hezký obrázek, který vyvolával soucit, i když na něm možná chyběl svatý Josef a oslík. Ten obrázek jako by prosil o přístřeší, o kousek uskovnění, o kousek času, který nám s neuvěřitelnou rafinovaností bere předvánoční shon.

Jak se však lépe připravit na Boží advent, na jeho příchod, než právě ochotou brát ho pod svou střechu, do své blízkosti, přestože je skrytý, přestože nevidíme jasně ani jeho božský majestát, ani jeho úmysly? Tak jako tenkrát. Kdo mohl tušit, že v prosbě pokorného

Josefa a tiché Marie prosí o přijetí sám Spasitel? Kolikrát vůbec nevíme a jen se domýslíme, co by si od nás Pán Bůh asi tak přál. Když se však na to ptáme, je tato otázka už jistou odpovědí. Protože on si přeje, aby nás zajímalo jeho přání, aby nás zajímaly jeho potřeby... A když nás budou zajímat, uvidíme je skryté v potřebách a přáních svých bližních. A láska, která je vynalézavá, nám poradí, co dělat. Pak zakusíme alespoň kousek té radosti, kterou si od betlémských jeslí odnášeli ti, kteří tam našli Spasitele světa. A to je dost možná naděje, kterou dál chová Matka Boží – že její děti budou hledat a najdou radost z Boží blízkosti, která už neskončí.

*fr. Cyprián Suchánek OP
kněz Řádu bratří kazatelů*

Benedikt XVI. v Beninu. Foto: Radio Vaticana

Apoštolská cesta Benedikta XVI. do Beninu

Ve dnech 18. až 20. listopadu 2011 Svatý otec Benedikt XVI. uskutečnil 22. zahraniční cestu svého pontifikátu. U příležitosti podepsání a zveřejnění posynodální apoštolské exhortace *Africae Munus*, která je výsledkem Synody pro Afriku, jež se konala před dvěma lety ve Vatikánu, navštívil Benin. Druhým motivem papežovy návštěvy je oslava sto padesáti let evangelizace Beninu a čtyřicet let od navázání diplomatických vztahů se Svatým stolicem.

Po přeletu Svatý otec navštívil místní katedrálu v hlavním městě Cotonou, kde ho přivítalo několik stovek věřících. Druhý den se v dopoledních hodinách setkal s prezidentem Yayi Bonim a státními představiteli Beninu a okolních zemí. Potom odcestoval do města Ouidah, kde se nejprve pomodlil u hrobu významného katolického kardinála Bernardina Gantina, který byl dlouholetým děkanem kolegia kardinálů a jeho osobním přítelem. Po setkání s kněžími, seminaristy a řeholníky podepsal exhortaci *Africae Munus*. V podvečerních hodinách pozdravil v domově Misionářek lásky ve farnosti svatě Rity místní řeholnice a shromážděné děti. V neděli na Stadionu přátelství v Cotonou slavil za účasti asi 50 tisíc lidí mši svatou ze slavnosti Ježíše Krista Krále. Při bohoslužbě oficiálně předal africkým biskupům exhortaci *Africae Munus*.

Na straně 4 tohoto čísla *RC Monitoru* nabízíme výběr z papežových promluv, které při návštěvě Beninu pronesl. Záznam všech promluv lze nalézt na internetových stránkách Vatikánského rozhlasu a Tiskového střediska ČBK.

TS ČBK

Somálské děti stále v ohrožení

Životy somálských dětí jsou stále v ohrožení kvůli probíhajícímu konfliktu. Během bojů, k nimž dochází v celém jižním a středním Somálsku, pokračují útoky na děti. V uplynulých týdnech se zvýšil počet zabitých a vážně zraněných. Podle zdrojů OSN, které monitorují porušování práv dětí, bylo v říjnu zabito 24 dětí a mladých lidí, což je téměř dvojnásobek průměrného počtu v ostatních měsících roku. Ve stejném měsíci bylo 58 dětí vážně zraněno, více než v kterémkoli jiném měsíci letošního roku. K dnešnímu dni je jisté, že v roce 2011 bylo asi 300 dětí těžce zraněno a 100 zabito, ale je pravděpodobné, že skutečný počet je ještě vyšší, vezmeme-li v úvahu nenahlášené a nepotvrzené případy.

Další varování přicházejí kvůli odvodům do armády a využívání mladistvých v bojích a kvůli sexuálnímu zneužívání dívek a žen. Zdroje OSN uvádějí, že v roce 2011 bylo v Somálsku do armády odvedeno více než 600 dětí a mladistvých. Bylo rovněž zaznamenáno více než 200 případů znásilnění, většinou nezletilých děvčat. Stupňující se násilí ohrožuje i humanitární pomoc pro ty, kdo ji potřebují. Ve skutečnosti hrozí, že mnoho stovek tisíc dětí, jejichž životy jsou ohroženy v důsledku hladu a nemocí, přijde i o minimální pomoc, na které závisí jejich životy.

Fides

Vancouverský arcibiskup vyzývá katolíky, aby si střežili náboženskou svobodu

Přestože v Kanadě tradičně panuje dobrý vztah mezi církví a státem, katolíci musí být stále ostražití a chránit si náboženskou svobodu, řekl arcibiskup J. Michael Miller z Vancouveru v Britské Kolumbii v polovině listopadu v jednom rozhovoru. Plány sekularistů „v podstatě chtějí privatizovat náboženství a omezit je pouze na soukromou sféru,“ uvedl dále.

Náboženská svoboda a svoboda svědomí – stejně jako ostatní práva – nejsou poskytována státem, zdůraznil arcibiskup Miller. „Práva jsou vrozená,“ řekl. „Náleží nám, protože jsme lidé stvoření k obrazu a podobě Boha.“ „Vy mi nedáváte náboženskou svobodu, tato svoboda mi náleží, protože jsem člověk,“ řekl a dodal, že náboženská svoboda existovala dříve než stát.

Arcibiskup uvedl, že někteří lidé včetně americké ministryně zahraničí Hillary Clintonové začali hovořit o „svobodě uctívání“ místo o „náboženské svobodě“. Tato změna vyjadřování je znepokojující, protože náboženská svoboda je mnohem širší pojem než svoboda uctívání.

Tradiční či katolické pojetí náboženské svobody zahrnuje právo na bohoslužbu, ať už v soukromí nebo ve skupinách; to znamená právo zvolit si náboženství a veřejně je vyznávat, šířit je v soukromí i na veřejnosti, a to prostřednictvím institucí, jako jsou kostely a školy, řekl arcibiskup.

Catholic News

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Začíná Rok biřmování

V neděli 27. listopadu 2011 zahájila Církev v České republice další rok přípravy na výročí 1150 let od příchodu svatých Cyrila a Metoděje – Rok biřmování.

Biskupové Čech a Moravy povzbuzují farnosti, aby během Roku biřmování do svých pastoračních programů zařadily prvky, které pomohou žít z bohatství svátosti biřmování. Některé nápady, které je možné v rámci Roku biřmování využít, přineslo například Pastorační středisko Arcibiskupství pražského. To zdůrazňuje dvě základní roviny tématu biřmování: přípravu biřmovanců na přijetí svátosti biřmování a obnovu svátosti biřmování pro ty, kteří ji už přijali.

Vrcholem Roku biřmování bude společná nověna před slavností Soslání Ducha Svatého. Brožura s textem nověny a rozjímání se připravuje.

Svátost biřmování patří spolu se křtem a eucharistií mezi „svátosti uvedení do křesťanského života“. „Svátost biřmování“ pokřtěné „dokonaleji spojuje s Církví a obdařuje zvláštní silou Ducha Svatého, proto jsou ještě více povinni šířit a bránit víru slovem i skutkem jako opravdoví Kristovi svědkové“. Biřmování navazuje na křest. V římskokatolické církvi se tato svátost slaví obvykle odděleně od křtu. Uděluje se věřícím, kteří dosáhli věku užívání rozumu. Její obřad začíná obnovou křestních slibů a vyznáním víry biřmovanců. Je-li křtěn dospělý, dostává ihned biřmování a přijímá Tělo Páně. V západním obřadu katolické církve biřmování řádně uděluje biskup, ale v případě nutnosti může dát dovolení k udělování kněžím. Podstatou obřadu biřmování je pomazání posvátným křížem na čele pokřtěného doprovázené vkládáním rukou přísluhovatele a slovy „Přijmi pečeť daru Ducha Svatého“. Podrobněji o svátosti biřmování pojednává *Katechismus katolické církve* v paragrafech 1285–1321.

TS ČBK

Otevřena křesťanská škola v iráckém Kurdistánu

V kurdsém Erbilu na severu země byla 12. listopadu slavnostně otevřena křesťanská základní a střední škola, pojmenovaná po svatém Mar Qardakhovi, mučedníku a patronu erbilské arcidiecéze. Plán vybudovat univerzitu a nemocnici spravovanou církví, avšak přístupnou obyvatelům jakékoliv etnické a náboženské příslušnosti, představil chaldejský arcibiskup Erbilu Mons. Bashar M. Warda začátkem tohoto roku. První vlašťovkou rozsáhlého projektu se stává dvanáctiletka amerického typu, do které se dosud zapsalo 174 žáků. Stavbu financovala arcidiecéze napůl s americkou vládou a jejím úřadem pro podporu menšin. Vzdělávací program, na jehož realizaci budou dohlížet čtyři američtí vyučující a třicetiletý irácký učitelský sbor, byl schválen ministerstvem školství autonomní provincie Kurdistán. Byl by ojedinělý i ve většině evropských škol – vyučuje se v angličtině, druhým povinným jazykem je francouzština a volitelným buď kurdština či arabština; každý student má k dispozici osobní počítač.

V Erbilu se shromažďují křesťané, kteří emigrovali z jiných oblastí Iráku. Katolická škola a nemocnice pro ně vytváří množství pracovních míst a vytváří i přijatelné zaměstnanecké podmínky pro irácké ženy. I tradiční rodiny si mohou být jisty, že žena pracuje v bezpečném prostředí a postupně akceptují její aktivní roli ve společnosti, dodává Mons. Warda.

Apoštolský nuncius v Jordánsku a Iráku Mons. Giorgio Lingua ocenil kvalitu výuky a rychlost, s jakou nové školské zařízení vzniklo. Vzdělání jednotlivce nemá význam, pokud neslouží dobru společnosti, zdůraznil nuncius při inauguraci a vyjádřil přání, aby ze školních lavic vyšla nová irácká elita, formovaná křesťanskými hodnotami.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

Žijeme ve vztazích – k Bohu především a pak k našim bližním. Osobní vztahy začínají, prohlubují se a jsou ožívány láskou při setkáních. A aby k setkání mohlo dojít, musí jeden přijít k druhému, anebo oba na stejné místo...

Adventní doba nejen svým názvem naznačuje, ale též duchovní obsahem navozuje atmosféru přicházení: Boha k člověku, člověka k člověku a člověka k Bohu. Vyplyvá z podstaty Boží, z jeho milosrdné Lásky, že nás nenechal napospas temnotě, do které jsme upadli hříchem, ale že stále hledá způsoby, jak k nám přijít, jak se nás dotknout, jak vstoupit do naší zmatené a někdy rozervané duše a vynést nás na světlo.

Stálý Boží advent se rozpíná mezi prvním a posledním Kristovým příchodem. První příchod v Těle. Bůh sám vstupuje do lidských dějin jako jeden z nás, jako náš bližní. Poslední příchod ve slávě s myriádami andělů a svatých. Obloha a dějiny se svinou. Všichni Krista poznají a pro spravedlivé to bude znamenat radost bez konce. Nové nebe a nová země.

Uvnitř tohoto adventního rozpětí chce Pán osobně přijít ke každému člověku. *Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu a budu jíst u něho a on u mě.* (Zj 3,20) Pán posílá i své přátele, aby mu připravili cestu k našemu srdci: Izaiaše a Jana Křtitele, kteří burcují. Apoštola Ondřeje, jenž první volá: „Nalezli jsme Mesiáše.“ Svatého Františka Xaverského svědčícího o Kristu přes celý svět. Biskupa Mikuláše, který nás obměkčuje svou dobrotou a štedrostí, a učitele Církve – svatého Ambrože, jenž nás svými kázáními vede do hloubky Božích tajemství.

Korunou všech svatých je Nazaretská Panna. Skrže ni, zastíněnou Duchem, k nám Pán přichází. A když máme Neposkvrněnou Marii na očích, její pokoru a vydanost, kdo odolá, aby také svobodně neřekl: Přijď, Pane Ježíši.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

ADVENT

Z textů Josepha Ratzingera

Institut papeže Benedikta XVI. v Řezně vydal v září 2011 teologickou čítanku *Víra Církve*, jež je sestavena z textů Josepha Ratzingera. V této rubrice budeme jednotlivé texty otiskovat na pokračování.

Je to právě smysl adventní doby v církevním roce, který v nás znovu oživuje vědomí naší hříšnosti a nedostatečnosti. Má nás pobízet k tomu, že se vystavíme těmto skutečnostem, že přiznáme rozsah nevykoupenosti, která neležela nad světem jen kdysi a snad ještě kdesi leží, nýbrž která je skutečností u nás samých a uprostřed církve.

Zdá se mi, že tu nezřídka podléháme jistému nebezpečí: nechceme něco takového vidět. Žijeme takřka se ztlumenými světly, neboť se obáváme, že naše víra by nesnesla plné, prudké světlo skutečnosti. Tak se proti tomu chráníme a vytěsňujeme ji z vědomí, abychom nepřišli k pádu. Ale víra, která neručí za polovinu či ještě více skutečností, je koneckonců jakousi formou zapření víry nebo velmi hluboko sahající malomyslnosti, která má strach, že víra neodpovídá skutečnosti. Neodvažuje se přijmout, že je to síla, která přemáhá svět. Opravdu věřit znamená naopak beze strachu a s otevřeným srdcem hledět do tváře

celé skutečnosti, i když to odporuje obrazu, který jsme si z nějakého důvodu o víře vytvořili. Ke křesťanské existenci proto patří také to, že se odvažujeme

Bůh mluví k Jobovi, Byzantský manuskript (12. stol.)
Foto: Wikipedia

mluvit s Bohem z pokušení své temnoty, jako člověk Job s Hospodinem. Patří k tomu, že si nemyslíme, že Bohu můžeme předkládat pouze část své existence a ostatního ho musíme ušetřit, abychom

ho snad nerozhněvali. Nikoli – právě před ním smíme a musíme s naprostou upřímností postavit celé břímě své existence. Příliš často zapomínáme, že v knize Job, kterou nám Písmo svaté předává, Bůh na konci Jobova dramatu prohlašuje Joba za spravedlivého: jeho, který vmetl Hospodinu do tváře neslýchané obžaloby, zatímco Jobovy přátele odmítá jako falešné mluvky, ty přátele, kteří Boha hájili a na všechno našli nějaký pěkný rým a odpověď.

Slavit advent není nic jiného než mluvit s Bohem tak, jak to dělal Job. Znamená to beze strachu pohlédnout na celou skutečnost a tíži své křesťanské existence a postavit ji před Boží tvář, jež soudí a zachraňuje, a to i tehdy, když jako Job nenacházíme odpověď a zbývá jediné – ponechat odpověď na Bohu a říci mu, že stojíme beze slov ve své temnotě.

(*Vom Sinn des Christseins. Drei Predigten, München 1965, s. 16–18.*)

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolářek SJ

ZA SMÍŘENÍ, POKOJ A SPRAVEDLNOST

Výběr z promluv Benedikta XVI. v Beninu

Ve dnech 18. až 20. listopadu 2011 uskutečnil Svatý otec Benedikt XVI. apoštolskou cestu do Beninu. Přinášíme vám výběr z promluv, které během této cesty pronesl.

Modernost nemá nahánět strach, ale nesmí opomíjet minulost

(Z uvítací řeči na letišti)

Modernost nemá nahánět strach, ale nesmí se zakládat na zapomnění minulosti. Musí být provázána rozvážností a ku prospěchu všech se vyhýbat úskalím, která existují na africkém kontinentu i jinde,

jako je například bezpodmínečná podrobenost zákonům trhu a financí, nacionalismus a také sterilní a vyhocené kmenové citění, které může být smrtící, dále extrémní politizace mezináboženského napětí na úkor obecného dobra anebo rozklad lidských, kulturních, etických a náboženských hodnot. Přechod k mo-

dernosti se musí řídit bezpečnými kritérii, založenými na uznávaných ctnostech, jak je vypočítává vaše státní motto, ale také těch, které mají základ v důstojnosti lidské osoby, vznešenosti rodiny a úctě k životu. Všechny tyto hodnoty směřují k obecnému dobru, jež má být prvořadou a hlavní starostí každého zodpovědného činitele.

Bůh důvěřuje člověku a přeje si jeho dobro. Je na nás, abychom mu odpověděli pozitivě, správně a na úrovni jeho důvěry.

Církev nabízí svůj specifický vklad. Svou přítomností, modlitbou a rozmanitými skutky milosrdenství, zvláště na poli výchovy a zdravotnictví, si přeje nabízet to nejlepší, co má. Chce projevit svou blízkost tomu, kdo se ocitl v nouzi, tomu, kdo hledá Boha. Chce napomáhat pochopení, že Bůh není neexistující či neúčinný, jak to bývá sugerováno, ale že je přítelem člověka.

Nezbavujte svoje národy naděje

(Z promluvy k diplomatům)

Z tohoto místa vybízím všechny politické a ekonomické představitele afrických zemí i ostatního světa. Nezbavujte svoje národy naděje! Neamputujte jejich budoucnost znetvořením jejich přítomnosti! Odvážně přijměte etický postoj své odpovědnosti a jste-li věřící, modlete se k Bohu, aby vás obdařil moudrostí. Tato moudrost vám umožní pochopit, že se jako tvůrci budoucnosti svých národů máte stát pravými služebníky naděje. Není snadné žít v postavení služebníka, zachovat si bezúhonnost uprostřed proudu názorů a zájmů mocných. Jakákoli moc totiž snadno zaslepuje, zejména jsou-li ve hře soukromé, rodinné, etnické či náboženské zájmy. Jedině Bůh očišťuje srdce i záměry.

Církev nenabízí žádné technické řešení, nevnučuje žádné politické řešení a opakuje: nebojte se! Lidstvo nestojí před výzvami světa opuštěno. Bůh je přítomen. A to je poselství naděje, která rodí energii, podněcuje inteligenci a propůjčuje vůli veškerou její dynamiku. Toulouský arcibiskup, kardinál Saliege, říkával: „Doufat neznamená zřeknout se aktivity, nýbrž zdvojnásobit ji.“ Církev doprovází stát v jeho poslání; chce být jakoby duší tohoto těla a neúnavně ukazovat na to, co je podstatné: Bůh a člověk. Přeje si plnit otevřeně a beze strachu nezměrný úkol vychovávat a pečovat, a hlavně se bez ustání modlit (srov. Lk 18,1), ukazovat, kde je Bůh (srov. Mt 6,21) a kde je pravý člověk (srov. Mt 20,26 a Jan 19,5). Zoufalství je individualismus, naděje společností. Není nám nabízena skvělá cesta? Zvu na ni všechny zodpovědné předsta-

vitele politického, ekonomického, jakož i univerzitního a kulturního světa. Buďte i vy, rozsévající naděje!

Šířte pokoj, spravedlnost a smíření *(Z promluvy k duchovním)*

Draží kněží, odpovědnost za šíření pokoje, spravedlnosti a smíření se týká obzvláště vás. Vzhledem k obdrženému kněžskému svěcení a svátostem, které vysluhujete, jste totiž povoláni být lidmi společenství. Jako krystal nevydává světlo, ale odráží ho a propouští, tak musí nechat kněz zářit to, co slaví a přijímá. Vybízím vás tedy, abyste ve svém životě dali zazářit Kristu skrze opravdové společenství s biskupem, skutečnou dobrotou vůči svým spolubratrům,

Mít naději neznamená být naivní, nýbrž konat úkon víry v Boha, který je Pánem času i naší budoucnosti.

Benedikt XVI. na setkání s dětmi v Cotonou
Foto: nwaonline.com

prohloubenou péčí o každého pokřtěného a velkou vnímavostí vůči každému člověku. Nechte se utvářet Kristem, nikdy nenahrazujte krásu své kněžské existence prchavými a nezdravými věcmi, které se soudobá mentalita pokouší vnucovat všem kulturám. Vybízím vás, draží kněží, abyste nepodceňovali nezbadatelnou velikost božské milosti, jež ve vás spočívá a uschopňuje vás, abyste žili ve službách pokoje, spravedlnosti a smíření.

Rozdávejte lásku obdrženou v modlitbě

(Z promluvy k dětem)

Co je to modlitba? Je to volání lásky k Bohu, našemu Otci, ve snaze napodo-

bit Ježíše, našeho bratra. Ježíš odcházal do samoty, aby se modlil. I já mohu stejně jako Ježíš každý den nalézt klidné místo, kde se mohu ztišit před křížem nebo svatým obrázkem, abych rozmlouval s Ježíšem a naslouchal Mu. Mohu si také číst v evangeliu. Schovám si pak v srdci přečtenou větu, která mne zaujala a může mne provázet celý den. Zůstanu-li chvíli s Ježíšem, může mne naplnit svojí láskou, svým světlem a svým životem! Lásku, kterou dostávám v modlitbě, jsem povolán rozdávat rodičům, přátelům a všem, s nimiž žiji, také těm, kteří mne nemají rádi i těm, kterých si příliš nevážím. Drahé děti, vás má Ježíš rád! Poproste také svoje rodiče, aby se modlili spolu s vámi! Někdy je třeba trochu je pobídnout. Neváhejte to udělat. Bůh je tolik důležitý!

Král vesmíru je nám nablízku jako služebník

(Z homilie při mši svaté v Cotonou)

„Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa“ (Mt 25,34). Přijměme toto slovo požehnání, které bude Syn člověka adresovat v den Soudu mužům a ženám, kteří v srdci svobodném a plném lásky k Pánu rozpoznali Jeho přítomnost mezi svými nejponiženějšími bratry! Bratři a sestry, tento úryvek evangelia je opravdu slovem naděje, poněvadž Král vesmíru je nám docela nablízku jako služebník nejnepatrnějších a nejponiženějších. Co nejsrdečněji chci říci všem lidem, kteří trpí, nemocným, těm, kteří jsou postiženi AIDS či jinými chorobami, všem, na které společnost zapomněla: Neztrácejte odvahu! Ježíš se ztotožnil s malíčkými a nemocnými, sdílel vaše utrpení a rozpoznává ve vás bratry a sestry, aby je osvobodil od každého zla a každého utrpení! Každý nemocný, každý chudý zasluhuje naši úctu a lásku, protože skrze něho nám Bůh ukazuje cestu k nebi.

Afrika je zemí naděje

(Z řeči na rozloučenou)

Přál jsem si znovu navštívit africký kontinent, kterého si vážím a k němuž chovám zvláštní sympatie, protože jsem vnitřně přesvědčen, že je zemí naděje. Ostatně už mnohokrát jsem o tom mluvil. Autentické hodnoty, schopné učít svět, se nachá-

zejí tady, a není zapotřebí nic jiného, než aby rozkvetly s pomocí Boží a rozhodností Afričanů.

Během této návštěvy jsem se mohl setkat s různými složkami společnosti Beninu a členy Církve. Tato četná a co do své povahy různá setkání dosvědčují možnost harmonické koexistence v rámci národa, mezi církví a státem. Dobrá vůle

a vzájemný respekt napomáhají nejenom dialogu, ale jsou podstatné pro vytváření jednoty mezi lidmi, etniky a národy. Slovo „bratrství“ je ostatně začátečním slovem vašeho národního motta. Společný život s bratry i přes legitimní odlišnosti není utopií. Proč by africká země nemohla ukazovat zbytku světa cestu, kterou je třeba se vydat ve spravedlnosti k životu

autentického bratrství založenému na důstojnosti rodiny a práci? Kéž Afričané dovedou žít smíření v pokoji a spravedlnosti! Toto je přání, které s důvěrou a nadějí vyjadřuji před svým odjezdem z Beninu a afrického kontinentu.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

CO BUDE S AFRIKOU?

Benedikt XVI. přijel do Beninu s poselstvím naděje

Benedikt XVI. podepisuje exhortaci *Africae Munus*. Foto: Radio Vaticana

Těžko dnes hledat na světě beznadějnější místo, než je Afrika. Konflikty, epidemie, sucho, neschopnost zkorumpovaných vlád, rozkrádání zahraniční pomoci, zlodějský surovinový průmysl, neokolonialismus v čínském a arabském vydání, stagnace církevní evangelizace a vyklízení pole protestantským sektám a islámu... Seznam bolestí, ba hůře, skutečných lidských katastrof na Černém kontinentu je dlouhý a generace mladých Afričanů zbavuje perspektiv budoucnosti. Tím spíš, že v době světové krize se Afrika ocitla na okraji zájmu. Pamatují na ni jen ti, kdo na ní chtějí vydělat.

Do tohoto temného zákoutí lidstva se vydal minulý víkend Benedikt XVI. Přijel s poselstvím naděje a seznamem

úkolů v podobě apoštolské exhortace *Africae Munus*, totiž dokumentu, který sám redigoval na základě toho, co vyslechl od afrických biskupů a dalších expertů během vatikánské Synody biskupů o Africe přesně před dvěma lety.

Naděje, kterou hlásal Benedikt XVI. Afričanům, je především vírou v Boha, v to, že v Něm spočívá naše budoucnost. Právě z ní k nám přichází On – říkal papež. Dalším zdrojem naděje, kterou se Svätý otec snažil vdechnout Afričanům, jsou jejich velmi bohaté zásoby. Neměl tu na mysli především bohatství země, nýbrž lidský a duchovní kapitál. Náš pohled na Afriku se zaměřuje na to, co je špatné. Tím se však pravda o Černém kontinentu nevyčerpává, zdůrazňoval dále

Benedikt XVI. Afričané mají na čem stavět. Potřebují k tomu pouze Boží pomoc a nasazení obyvatel kontinentu.

Papež se nesnažil oblouznit Afriku zázračnou pomocí ze zahraničí. Někdejší dobrodinci jsou kvůli krizi sami ve vážných trampotách. Na rozdíl od minulých návštěv Benedikta XVI. v Africe, tentokrát nezazněly velké apely na mezinárodní společenství. Afričané musí sami vzít do vlastních rukou svoji budoucnost. O tom, co dělat, píše papež v exhortaci. Mimořádnost tohoto dokumentu, jakéhosi raportu o Africe, spočívá v tom, že nejde o směrnice diktované zvenčí. Jistě, posledním autorem je římský biskup, ale text vznikl na základě zkušeností Afričanů, biskupů a dalších účastníků synody. Také redakční výbor tvořily z velké části představitelé afrických episkopátů. Jako by africká církev mluvila v exhortaci jaksí v první osobě, podepřena moudrostí a autoritou papeže.

Kdo doufá ve skvělou budoucnost Afriky, musí mít opravdu velmi silnou víru. Nových i starých ohrožení je množství. Ona víra ale stojí za to. Afrika by si úspěch zasloužila. Získáme na tom všichni. Je mnoho věcí, jimiž nás dobře prosperující Afričané mohou obohatit.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

OBHAJOBA STUDU

Lámat u dětí stud znamená lámat jim charakter

*Kde je ostych, kam se poděl stud,
kde ctnost ještě může odolat,
když nestoudnost všude vládne,
když má bezpráví nad právem moc
a lidé už nebojují,
aby odvrátili hněv bohů?
(Euripidés, Ifigenie v Aulidě)*

Někdy okolo roku 405 př. Kr. byla v Aténách uvedena Euripidova tragédie o králi Agamemnonovi, který obětoval vlastní dceru, aby změnil směr větru a loď řeckého vojska mohly vyplout proti Tróji. Vyznění dramatu je k jeho rozhodnutí kritické, a – jak víme – Agamemnon byl za ně po návratu potrestán: zavražděn vlastní manželkou, Ifigeniinou matkou.

Chór, který vyjadřuje komentář k ději, přednáší slova, jež cituji v úvodu. Poukazuje na to, že má-li člověk jednat spravedlivě, musí být schopen studu, a že nespravedlnost je nestoudností.

Nestoudnost všude vládne

Před několika lety v debatě o sexuální výchově vyjádřil jeden z našich sexuálních byznysmenů, Radim Uzel, názor, že je skandální, když se v dnešní době ještě někdo stydí. Vlastně měl v jistém smyslu pravdu: za léta komunistického tlaku spáchali mnozí z nás činy, za které by se měli stydět, protože se pod tím tlakem prostě zlomili. Trval příliš dlouho.

Není divu, že v nynější popřevratové době narážíme – zejména v ekonomické oblasti – na jevy, jež nám dovolují říci, že „nestoudnost všude vládne“. Souvisí to se sexuální výchovou, kolem níž média rozpoutala menší bouři? Domnívám se, že ano.

Kritika náboženství

I když jde v kauze sexuálního průmyslu na prvním místě o peníze, má i své vzdálenější, ale přednější cíle. Hlavním cílem je náboženství, přesněji řečeno křesťanství.

„Moderně“ pojatá sexuální výchova je postavená na odbourávání přirozeného studu a intimity. Co lze od takového sociálního experimentu očekávat?

Jak už před několika lety řekl ve své pražské přednášce profesor Krzysztof Legutko, byla pro nás na „Východě“ spojitost mezi kritikou náboženství a sexuální morálkou nová. Freudovský moment v kritice náboženství naši komunisté nepoužíva-

Pietro Perugino: Boj lásky a čistoty, detail (1505)
Foto: Wikimedia Commons

Co se stane, bude-li se v dětech stud násilně lámat, například právě cestou sexuální výchovy?

li. Církev byla kritizována pro své údajné bohatství, zištnost a podobně. Argument, podle něhož je náboženství sexuálně represivní, se objevil nejdříve na Západě v souvislosti s revolucemi 60. let.

Ale v okamžiku, kdy padla železná opona, se proticírkevní agitátoři freudovského argumentu rychle chopili a protikřesťanská propaganda se na obou stranách Evropy propojila, řekl tehdy Legutko.

Neměl tak docela pravdu. Agilní komunisté „chytli vítr“ dříve. Pracovala jsem před převratem v pražském Endo-

krinologickém ústavu, kde lékaři dostávali od nakladatelství Avicenum rukopisy k recenzi, a tehdy jsem si toho všimla. Tak komunista, který působil jako závodní lékař ÚV KSČ, sepsal příručku o sexu pro starší lidi, kde vřele doporučoval pornografii. Nevím, zda knížka skutečně vyšla, protože recenzující lékař ji vysloveně strhal, ale nová linie proticírkevního boje už byla tady.

Potlačování přirozeného studu

Podnětem k současné debatě se stala příručka o sexuální výchově, kterou vydalo ministerstvo školství.

Vyjádřila se k ní i řada lidí, kteří konzervativci, tím méně katolíky, nejsou. Například advokát Tomáš Sokol poukázal na to, že nutit děti, aby v přítomnosti ostatních vypovídaly o svých intimních záležitostech, je porušením jejich lidských práv – žádný dospělý by si to nechal líbit.

Požadavky sexuální výchovy znamenají právě prolomení studu. Na dětech základní školy se požaduje, aby uvedly sprosté výrazy v oblasti sexu a aby je společně recitovaly. Já sama znám řadu sprostých slov týkajících se sexu a vím, co znamenají, ale nikdy jsem je sama nepoužila. Bránil mi v tom právě stud. Jakým právem se požaduje na dospívajících dětech, aby potlačovaly svůj přirozený stud a učily se sprostým výrazům?

Sexuální byznysman Radim Uzel se ale rodičovským postojům vysmívá s tím, že oni se bojí „morální zkázy mládeže“. Rodičovské postoje zesměšňuje, protože děti považuje za materiál sloužící k sociálnímu experimentu. Vyhrožuje, že v nejbližší době bude vydána ještě drsnější publikace, která bude např. prosazovat pozitivní přístup k homosexualitě a transsexualitě. Dále se mají děti seznamovat s problematikou lesbických

rodin. Mají přijmout tvrzení, že lesbická žena může být dobrou matkou. Proto je třeba umožnit rodičovství i homosexuálním párům atd.

Útok na důstojnost člověka

Celá koncepce sexuální výchovy, jak ji přináší obchodníci se sexem, útočí na důstojnost člověka, na jeho sebeúctu. Tak říká Euripidův chór:

*Byl každý z lidí byl jiný
a každý choval se jinak,
ryzí člověk se pozná.
I ten, kdo se poučit nechal,
v sobě utuží ctnost.
Moudrost ví, co je stud,
dá nám nahlédnout pravdu –
odměnou za to je radost,
že víme, jak máme jednat.*

*To všecko životu dává
jeho trvalou slávu –
je veliké důstojně žít. ...*

Vztah k ženám

Do obhajoby lidské, zejména ženské důstojnosti se odvážně pustila paní učitelka Arjana Shameti a novináři se do ní obuli s arogancí, kterou si rezervují pro ženy „politicky nesprávných“ názorů. (Moje vlastní zkušenost...)

Tento aspekt debaty ukazuje na další otazník nad „sexuální výchovou“. I když

její petrnouškovské pojetí útočí na stud každého normálně citícího dítěte, jsou dívky postiženy mnohem více. Řekla bych, že vlastně celá tradiční sexuální morálka je uzpůsobena především k ochraně žen a že odbourávání tradičních pravidel chování k ženám je útokem na jejich důstojnost. Stalo-li se v posledních letech na univerzitních kampusech pravidlem, že se nerespektuje rozdělení umýváren na mužské a ženské, pak není ponižující jen to, že se mladé ženy musejí svlékat před cizími muži, ale ještě více to, že jsou zmanipulovaným hlasováním nuceny s tímto uspořádáním „souhlasit“.

Místo studu nestydatost

Stud, jak naznačuje Euripidés, je poměrně široký pojem a nevztahuje se jen k sexualitě. Stud pocítujeme, kdykoli se naše chování odchýlí od normy, se kterou se ztotožňujeme. Někdy nám tuto odchylku signalizuje dřív, než si svou chybu uvědomíme. Co se stane, bude-li se v dětech stud násilně lámat, například právě cestou sexuální výchovy? Procedura je to ponižující, jak právem řekla paní Shameti, a dopady mohou být různé. Jemnější povahy se stáhnou do sebe a budou se vyhýbat určitým situacím resp. určitým lidem, ale robustnější nатуry mohou přijmout představu, že stud je zbytečný a netřeba se jím řídit. A tak se naučí bez mrknutí oka vyslovit lež a s přátelským

úsměvem vám budou tvrdit do očí, že černé je bílé – a bílé, pravda, je černé. Tuto schopnost využívají například politici, ale hotovými mistry v ní jsou bývalí estébáci: dodnes vám neposkytnou skutečnou informaci, ale říkají vám vždycky to, co si myslí, že chcete slyšet. Tvrdím-li, že sexuální výchova v petrnouškovském pojetí může vést k nestydatosti, mám na mysli právě ony širší dopady.

Křesťanská výchova hájí přirozené hodnoty lidskosti

Lámat u dětí stud znamená lámat jim charakter. Naopak křesťanská výchova, která respektuje stud dětí, jejich charakter posiluje. Křesťanská výchova tak hájí přirozené hodnoty lidskosti, přirozenou důstojnost člověka. Zdůrazňují-li novináři, že pouze křesťané, resp. katolická církev, odporují sexuální výchově v petrnouškovském pojetí, dávají naší společnosti problematické hodnocení: jsou to opravdu jen křesťané, kteří ještě hájí lidskou důstojnost? Byli bychom jen rádi, kdybychom v této obraně lidskosti nebyli sami.

*Michaela Freiová
(Mezititulky redakce)*

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

VZPOURA SPOTŘEBITELŮ

Tesco podporuje průvod homosexuálních aktivistů

Tesco si neuváženou podporou homosexuálních aktivistů vysloužilo bojkot. Bude účinný?

Na konci října oznámil nadnárodní řetězec Tesco, že se stává generálním sponzorem rozsáhlé homosexualistické akce *London Pride*, která proběhne v červenci 2012 a měla by být největší akcí tohoto druhu na planetě.

Tesco je největším maloobchodním prodejcem ve Spojeném království, kde disponuje 2 700 pobočkami. Kromě toho

působí v dalších 14 zemích a zaměstnává 492 tisíc osob. Londýnské LGBT (lesbické, gay, bisexuální a transsexuální) akci hodlá přispět částkou 800 tisíc liber (asi 23,5 mil. Kč) tak, aby účast mohla být bezplatná. Mezi podporovanými aktivitami má být i speciální prostor pro děti a rodiny, které se zúčastní *London Pride*. Současně Tesco oznámilo, že ukončuje

dlouholetou spolupráci s programem *Race for Life* (Závod o život), charitou bojující proti rakovině a zaměřenou na podporu výzkumu.

Vývoj homosexualistické propagandy v Británii je přítom skutečně překotný: jen v průběhu října oznámilo britské ministerstvo vnitra, že v cestovním pase dítěte budou moci nově být jako rodiče

uváděny stejnopohlavní páry; ministr pro rozvojovou pomoc Andrew Mitchell oznámil, že vláda oseká zahraniční pomoc státům, které nerespektují práva LGBT menšiny; zaměstnanec soukromé firmy byl propuštěn za to, že na svém facebookovém profilu zveřejnil negativní postoj k svatbám homosexuálů.

O co jde Tesco?

Francis Phillips, komentátor deníku *Catholic Herald*, poznamenal: „Tesco je supermarket. Jeho posláním je prodej kvalitního zboží za přiměřené ceny a v tom bylo vždy úspěšné. Proč se nyní spojilo s agresivní politickou kampaní?“

Anglikánský laik David Skinner se obrátil na generálního ředitele společnosti Tesco Philipa Clarka s tím, že podpora této minority je bolestná pro velkou část britské společnosti, která se řídí morálkou a Desaterem. Dostalo se mu nezvykle arogantní odpovědi. Reakce na sebe nenechala dlouho čekat. Phillips ve svém dalším článku navrhl, aby zákazníci vyslali firmě jasný signál. „Tesco by mělo pocítit, že růžové knihy nenahradí výpadek tržeb početných rodin a jednotlivců.“ Desítky organizací křesťanů mnoha denominací, ale i muslimů a lidí bez vyznání, se rozhodly vyhlásit firmě bojkot.

Smysl sexuality

Blahoslavený Jan Pavel II. ve své encyklice *Evangelium vitae* (čl. 97) upozornil, že „naděje na vytvoření pravdivé kultury lidského života je marná, jestliže mládež nenachází pomoc pro přijetí a prožívání sexuality, lásky a života v jejich autentickém smyslu a v nejužších souvislostech“ a zdůraznil potřebu nabízet dospívajícím a mládeži autentickou výchovu k sexualitě a lásce, která obsahuje také výchovu k čistotě.

Sexualita ukazuje svůj nejhlubší smysl v tom, že vede člověka k láskyplnému sebeodevzdání, naproti tomu homosexuální životní styl je v příkrém rozporu s přirozeným mravním zákonem, který zavazuje každého člověka. Je třeba zdůraznit, že katolická morálka důsledně rozlišuje mezi homosexuální orientací, jež sama o sobě není důvodem jakéhokoli odsouzení (srv. *Katechismus katolic-*

ké církve 2357) a homosexuálním jednáním, jež je těžce hříšné.

Vliv homosexualistické lobby

Skupiny, které organizují průvody homosexuálů, mají v politicky korektní společnosti neuvěřitelnou sílu. Ta se snad dá srovnat jen s plíživým nástupem hnědé totality v chatrných demokraciích meziválečné Evropy.

Homosexualistická lobby má enormní vliv na zákonodárce. V krátké době se jí podařilo dosáhnout ve většině evropských zemí redefinice manželství, rodiny a rodičovství. Aktivisté mají přístup do škol. Široce rozšířená agenda anti-

Naděje na vytvoření pravdivé kultury lidského života je marná, jestliže mládež nenachází pomoc pro přijetí a prožívání sexuality, lásky a života v jejich autentickém smyslu a v nejužších souvislostech. (Jan Pavel II.)

diskriminace nutí většinovou společnost akceptovat zájmy LGBT prakticky ve všech oblastech života.

LGBT aktivisté umlčí jakoukoli kritiku, a to i takovou, která je založena na empirických datech. Za masivní finanční podpory Evropské komise proběhl v uplynulém roce tzv. EMIS, evropský internetový průzkum sexuálního chování mužů majících sex s muži. Projekt proběhl v 31 evropských zemích a metodicky jej vedl *Robert Koch Institut* v Berlíně. Data získaná tímto výzkumem nebyla publikována. Z kusých výstupů, které pronikly na veřejnost, vyplynulo, že 17,1 % účastníků projektu z Londýna bylo pozitivně testováno na HIV.

Příklad úspěšného bojkotu

Legitimní reakcí je, když spotřebitelé nebudou nakupovat u firmy, která podporuje a propaguje věci přímo odporující morálce. Bojkot přitom může mít nemalé úspěchy. Příkladem může být úspěšná rezistence spotřebitelů vůči spo-

lečnosti Pepsi, která v letech 1991–1997 investicemi podporovala vojenskou juntou v Barmě.

Jeden z nejhorších režimů poslední doby je zodpovědný za masivní porušování lidských práv. Junta vládne od roku 1962 a pokusy o její svržení nepřinesly zásadní změny. Zkorumpovaný režim se drží pomocí armády, která se dopouští vůči obyvatelstvu hrubého násilí. Opoziční aktivistka Aun Schan Su Ťij, kterou junta již od roku 1989 přerušovaně drží v domácím vězení, vyzvala nadnárodní firmy, aby do země neinvestovaly, než se vrátí demokracie. Přesto společnost Pepsi otevřela v listopadu 1991 v Rangúnu závod na balení nealkoholických nápojů. Přestože myšlenka bojkotu Pepsi vznikla mezi lidskoprávními aktivisty a studenty v jihovýchodní Asii, nalezla živnou půdu na severoamerických univerzitách a začala se šířit i do Evropy. Poptávka po nápojích společnosti klesla zejména v univerzitních kampusech na naprosté minimum. V roce 1996 se pokusila Pepsi zakrýt svou investici jejím prodejem dceřinné firmě. Manévr však byl záhy odhalen, až nakonec v květnu 1997 firma všechny vazby s Barmou přerušila. Díky bojkotu utrpěla dramatické ztráty v tržbách na hlavních trzích. Mnohem více však ztratila morálně, protože zřejmě trvale přišla o vzdělanou, a tedy dobře situovanou klientelu severní Ameriky.

Chování společnosti Pepsi lze přitom pochopit; firma sledovala svůj komerční zájem a investici v Barmě nepovažovala za mravně problematickou. Případ firmy Tesco je však odlišný. Tesco podpořilo *London Pride*, aniž by respektovalo vůli spotřebitelů. Ukončilo smysluplné charitativní projekty, aby zafinancovalo jarmark svévole a nevkusu. Následující měsíce ukáží, zda s tímto krokem zákazníci Tesca souhlasí. Konkurence v maloobchodě je velká a ztráta jednotek procent tržeb může být trpkou sklizní toho, co Tesco zasel.

Josef Mudra
(Mezititulky redakce)

Autor působí ve veřejné správě, zabývá se otázkami evropské integrace a mezinárodních vztahů.

ZÁKLADEM JE FUNKČNÍ RODINA

Rozhovor se zástupcem Rodinné aliance Lukášem Tomkem

Dne 2. července 2011 byla v Jihlavě založena Rodinná aliance. S jejím zástupcem Ing. Lukášem Tomkem jsme si povídali o jejím poslání.

Rodinná aliance se představila na konferenci o komunální prorodinné politice „Chceme tu zůstat?“, o níž jste mohli číst v *RC Monitoru* 21/2011. Aliance sdružuje 16 organizací (mj. i Res Claritatis), jež se spojily v úsilí o uznání významu rodiny, protože „není slyšet ten hlas, že fungující rodina je pro společnost důležitá,“ jak na konferenci zdůraznil Lukáš Tomko. Jako svůj hlavní apel uvedl: „Musíme si dát pozor, abychom kvůli jednotlivostem a řešením okrajových témat, které se nějak dotýkají rodiny, nezapomněli na 'globální' pohled na rodinnou politiku. Aby kvůli přehnaným důrazům, např. na slučitelnost rodiny a zaměstnání, transformaci systému péče o ohrožené děti či na témata rovnosti žen a mužů, nezanikla skutečnost, že základem je funkční rodina.“

Mohl byste našim čtenářům představit Rodinnou alianci?

Rodinná aliance je sdružením nezávislých organizací, které pracují pro rodinu jak na praktické, tak teoretické rovině, a které se rozhodly spojit síly a určitým způsobem koordinovat svou činnost ve prospěch rodin. Jde o to, vytvořit zastřešující subjekt, podle hesla „v jednotě je síla“. Svě lobby, jednotný hlas, mají nejrůznější zájmové skupiny, tak proč ne tradiční funkční rodina?

Kdo přišel s návrhem vzniku této aliance a jak se formovalo sdružení zakládajících organizací?

Na jihlavském setkání prorodinných organizací a politiků vyvstala jasná potřeba vystupovat k tématům dotýkajících se rodiny jednotně. Pokud má mít veřejné vystoupení patřičnou váhu, je vždy lepší, když se vyjádří větší skupina, sdružení či aliance. A organizace pracující pro rodinu takový jednotný hlas zatím neměly. Takže přímo na místě vznikla Rodinná aliance a následně bylo ve vzájemné dis-

kusi zformulováno zakládající prohlášení. Aliance je ale otevřená dalším zájemcům, kteří souhlasí s jejími hodnotovými východisky a cíli.

Jakými konkrétními kroky chce Rodinná aliance dosáhnout svého cíle, totiž aby společnost uznala fungující rodinu jako důležitý základ zdravé společnosti i ekonomiky?

Chceme působit obecně na společnost i na konkrétní veřejné autority, a to oslovením politiků, mediálními vystoupeními, pořádáním konferencí, vydáváním tiskových zpráv a komentářů atd. Je to samozřejmě běh na dlouhou trať, ale věříme, že každé připomenutí významu ro-

diny je užitečné a může přispět ke změně společenského klimatu. To se totiž formuje na základě detailů a drobností. A že v současnosti není úplně prorodinné, to je evidentní. O váze, jaká je tématu rodiny přikládána, svědčí například i to, že u každého návrhu nového zákona musí být zhodnoceno, jaký dopad bude mít na životní prostředí, jaký bude mít vliv na státní rozpočet či jak ovlivní rovnost žen a mužů, ale jak zákon dopadne na rodiny, to řešeno není.

Jak se aliance dívá na současné snahy české vlády o sladění rodinného a profesního života?

V celé Evropě, nejen u nás, je vyvíjen veliký tlak na co nejrychlejší návrat žen-matek na trh práce. Velmi varujeme před tendencí chápat rodinu jen jako reprodukční instituci a ženy-matky jen jako osoby, jejichž hlavním problémem je jejich (dočasně) vzdálení se z trhu práce. Odmítáme představu, že společenská prestiž i osobní štěstí ženy závisí pouze a jedině od jejího kariérního úspěchu. Pěči o malé děti považujeme za minimálně stejně společensky užitečnou a prospěšnou jako výkon placeného zaměstnání.

Rodinám má být, podle našeho názoru, umožněna maximální svobodná volba v uspořádání vlastních záležitostí podle svého. Někdo preferuje individuální rodičovskou péči o dítě (a tím delší absenci na trhu práce), jiný ji chce kombinovat s nerodičovskou péčí. Často i podle finanční situace rodiny. Pro někoho je důležitější péče o děti, pro jiného kariéra.

My jsme přesvědčeni, i na základě mnohých výzkumů dětských psychologů a pediatriů, že pro dítě do tří let věku je ideální individuální péče blízkou osobou, nejlépe maminkou nebo tatínkem. Stojíme tak před dvěma otázkami. Je vůbec reálné, aby si rodiče mohli tento model péče o dítě zvolit bez propadu do chu-

Odmítáme představu, že společenská prestiž i osobní štěstí ženy závisí pouze a jedině na jejím kariérním úspěchu.

Svatá Rodina (manuskript z 15. stol.)
Foto: rosaliegilbert.com

doby? A druhou otázkou je, jak se pak s co nejmenšími obtížemi vrátit do zaměstnání. Na první otázku nám odpovídá rodičovský příspěvek. Ten již sice není chápán jako odměna rodiči za celodenní péči o dítě (rodič si může neomezeně vydělávat a o dítě do tří let věku může pečovat jakákoli fyzická osoba, po omezenou dobu může dokonce navštěvovat kolektivní zařízení – jesle), ale jeho průměrná výše 7 600 Kč (při tříleté variantě čerpání) je v rámci Evropy poměrně vysoká a domácí péči o dítě vcelku umožňuje. Jako nešťastnou ale v této souvislosti hodnotíme úpravu rodičovského příspěvku, která aktuálně prošla parlamentem jako součást sociálních reforem a bude platit od roku 2012. Snižuje dosavadní věkovou hranici, po kterou je v souvislosti s nárokem na rodičovský příspěvek omezen pobyt dítěte v kolektivních zařízeních, ze tří na dva roky!

Ve druhé oblasti, tedy návratu do zaměstnání po období péče o děti, je opět klíčová ona svoboda volby. Pokud se nejprve podíváme na formy péče o děti v České republice, zjistíme, že jejich škála je velmi omezená. Připravuje se sice zákon, který má umožnit nové individuální způsoby péče (tzv. vzájemná rodičovská výpomoc a dětské skupiny), pokud jsou však veškeré veřejné prostředky určené na péči o děti směřovány do kolektivních zařízení (jesle a mateřské školky) a individuální péče bude ponechána na „tržním principu“, nejedná se o skutečnou rovnou soutěž a svobodu volby. Stejně tak neexistuje skutečná možnost volby ve výši úvazku rodičů, kteří se vrací na trh práce. Firmy nabízejí velmi málo zkrácených úvazků a flexibilních forem práce, které lépe umožňují sladit zaměstnání a péči o rodinu, a tak je prakticky jedinou volbou plný úvazek. A stát žádným legislativním opatřením zaměstnavatele v tomto směru nemotivuje. Zajímavou novou aktivitou MPSV na tomto poli je *Audit Rodina a zaměstnání*, který má firmy přesvědčit o výhodnosti zavádění prorodinných opatření. Je to však spíše „morální apel“ na zaměstnavatele a zcela na dobrovolné bázi.

Jak vnímáte problematiku rozvodů, kterých je v České republice téměř 50 % z celkového počtu manželství? A co živé

Lucas Cranach mladší: Ježíš žehná dětem (1540). Foto: bibleartists.wordpress.com

Nejlepším zabezpečením na stáří jsou dobře vychované děti.

téma tzv. střídavé péče? Není to zástupný problém právě za lhostejnost k řešení rozpadů manželství?

Rozvodovost na hranici 50 % je opravdu alarmující skutečností. Toto číslo nám říká, že při zachování současných trendů by se v průběhu času rozpadla polovina všech manželství, která jsou a budou uzavřena. Podle mého názoru to svědčí o velmi malé vůli lidí dodržovat dané sliby, vzít na sebe závazek a vytrvat i za nepříznivých okolností. Manželství se změnilo v onen pověstný „cár papíru“ dokládající pouze aktuální stav osoby. A zas jiným papírem se stav lehce změní. Když už se pak někdo odhodlá manželství uzavřít (jejich počet každým rokem klesá), tak často v těžkých chvílích myslí jen na sebe, volí to nejsnadnější a nejvýhodnější řešení a nehledí na partnera a děti, které jsou rozvodem vždy postiženy nejvíce.

To je smutná skutečnost a najít „optimální“ porozvodové uspořádání je velmi obtížné. Střídavá péče je jednou z možných forem, jak soud může upravit vztahy dětí a rodičů po rozvodu. Někdy

může být vhodným řešením, někdy zcela nevhodným. Rozhodně to ale není nějaký nový geniální objev, který odstraní negativní důsledky neschopnosti rodičů vytrvat ve společném soužití.

Jak se díváte očima rodinných politiků na problematiku penzijní reformy? Co matky, které zůstávají dobrovolně a záměrně doma proto, aby se, zvláště ve vícečetných rodinách, věnovaly rodině a např. veřejné činnosti na bázi dobrovolnictví a sociálnímu angažmá? V současné době zůstávají vlastně bez zabezpečení v seniorském věku. Je to spravedlivé? Já jsem přesvědčen o tom, že nejlepším zabezpečením na stáří jsou dobře vychované děti. Ten, kdo sleduje bankroty států a turbulence na finančních trzích, asi nebude zcela spoléhat pouze na státní průběžný systém, ani na penzijní fondy.

Pokud bych se měl vyjádřit k současné penzijní reformě z pohledu rodin, musím bohužel konstatovat, že neodstraňuje zásadní nespravedlnost průběžného pilíře, a sice, že rodiče do systému přispívají v podstatě dvakrát. Jednou svým odvodem na důchodové pojištění a podruhé výchovou nových „příspěvatelů“ – svých dětí. Naproti tomu ten, kdo žije tzv. single, přispívá pouze jednou a prostředky ušetřené za výchovu dětí může

investovat a využít jako dodatečný zdroj příjmů v důchodu. Logickým řešením je tak snížení sazby důchodového pojištění pro rodiče pečující o nezaopatřené děti. To uznal i německý ústavní soud a v Německu tak rozdíl v sazbách pro rodiče a bezdětné skutečně existuje. U nás ale tvůrci penzijní reformy tuto skutečnost nereflektovali. Co se týče nižších penzí pro matky, které zůstaly delší dobu doma, jedná se o důsledek způsobu výpočtu penze v tomto průběžném pilíři. Kdo za život vydělal méně, méně také dostane v důchodu. A péče o děti bohužel není brána jako plnohodnotné zaměstnání. Alespoň částečnou útechou pro pečující matky mohla být nově zavedená možnost asignací. Dospělé vydělávající děti měly podle návrhu mít možnost 1% (přesněji jeden procentní bod) ze svého odvodu na důchodové pojištění „nasměrovat“ přímo svým rodičům a přispět jim tak k jejich penzi. Samozřejmě čím vyšší plat

dítěte, tím vyšší bude také „darovaná“ absolutní částka. Bohužel však k mému nemilému překvapení tento návrh sněmovna zkraje listopadu zamítla.

Jak spolupracujete s obcemi a kraji, se starosty a hejtmany?

Obce a kraje jsou velmi důležitou cílovou skupinou pro činnost aliance. Mohou totiž na místní a regionální úrovni udělat mnoho konkrétních dobrých opatření ve prospěch rodiny. Je přeci ve vlastním zájmu obcí a měst, aby se v nich rodinám dobře žilo, aby se rodily děti a přibývali obyvatelé.

Na institucionální rovině aliance navázala spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova, který má velmi pěkně zpracovaný a dosti konzervativní program Obnovy rodiny. Jinak jsou členské organizace aliance při své vlastní činnosti téměř v každodenním kontaktu s představiteli obcí i krajů, kde působí.

Co může v tomto směru dělat řadový občan, který není v alianci? Jak vás může podpořit?

Nejlepším způsobem pomoci je osobní angažovanost ve prospěch rodin. Nebojte se oslovit starostu s nápadem, jak zlepšit prostředí pro rodiny s malými dětmi, nebojte se napsat svému poslanci či senátorovi, že byste rádi, aby ve svém hlasování zohledňoval potřeby rodin. Pokud toužíte po konkrétnější akci, vyberte si ze seznamu členských organizací Rodinné aliance, který najdete na stránkách www.rodinnaaliance.cz, nějakou vám sympatickou a nabídněte svou spolupráci nebo ji podpořte finančně či modlitbou.

Připravila Marta Höferová

*Ing. Lukáš Tomko,
zástupce Rodinné aliance
www.rodinnaaliance.cz*

DVACET LET POTÉ

Co psaly noviny před dvaceti lety?

Socialismus zničil rodinu. Vybudoval domovy důchodců s polovojenským režimem a bez špetky soukromí, děti poslal do jeslí a mateřských škol, kde je učil disciplinovaně nevybočovat z řady, matky v duchu ideje seberealizování socialistické ženy poslal do továren a úřadů, ty nejtvárnější poslal i do vysokých funkcí. Pro jistotu, aby si ti, co nekradli a politicky nespekulovali, nemohli příliš měnit životní styl, udržoval mzdy na potřebné hranici.

Vrátit rodině zase její význam, vzdvihnout poslání ženy jako matky a ne jako budovatelky lepších zitrků, to je jeden z cílů Československé strany lidové. Místo nervózních a uštvaných rodičů a místo neurotických dětí chceme mít opět rodiny, kde převládá pocit sounáležitosti a snaha vyjít vstříc druhému. Je to úkol ne na dny a týdny, ale na celá léta a vyžádá si mnoho trpělivosti.

Se současnou všeobecnou nervozitou souvisí samozřejmě pocit nejistoty.

I tyto vlivy však lze zmírnit, zaměříme-li svou pozornost na jiné statky než hmotné. Ani místní organizace ČSL v Liberci nepočítá s okamžitým úspěchem a změnou rodinného života, ale první kroky už podniká. Do povědomí liberecké veřejnosti pronikla její iniciativa při

v Žitavě, která v pohraničních oblastech řeší téměř shodné problémy. První kontakty již byly navázány a spolupráce se úspěšně dál rozvíjí. Díky tomu, že v politickém vývoji jsou naši němečtí sousedé o krůček dál než my, je pro ČSL výměna zkušeností velmi cenná, neboť má

Vrátit se k rodině

prosazování křesťanské mateřské školy a alternativních škol všech stupňů, lidovecká výzva k lidskosti volající po výchově k dobrému vztahu ke všemu živému i iniciativa při budování stacionáře pro staré lidi ve Frýdlantě. Ale snaží se pomoci i při výchově mladé generace a přispět tak k otupení hrotů vzájemné nesnášenlivosti, závisti, zloby a neucty.

V tomto svém poslání chce spolupracovat nejen se všemi církvemi a ochotnými občany, ale také s německou CDU

možnost vyvarovat se chyb, kterých se dopouštěli její němečtí partneři. Kromě výměny zkušeností v politice, kultuře a sociální oblasti už byla projednávána i možnost vzájemných návštěv dětí i celých křesťanských rodin. ČSL v Liberci tak hledá cesty, jak i bez velkých finančních investic přispět k ozdravení našeho života a vrátit člověku hodnoty, které mu byly po čtyřicet let upírány.

*Jaroslava Korčáková
Lidová demokracie z 28.11.1991*

OBRÁTIT SE K JEŽÍŠI

Jak Boží slovo přiblížit dětem, aby mu porozuměly a zamilovaly si ho? A jak s nimi vůbec o Bohu mluvit? V této rubrice vám nabízíme vhodné texty ke společnému čtení Písma svatého s dětmi.

Rodič: Když byl Jan Křtitel uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království.“ (Mk 1,14–15)

Dítě: Jan Křtitel a uvězněn? Proč? Vždyť to byl tak dobrý člověk. Tolik pro lidi udělal! Vedl je k nápravě života.

Rodič: Pokud napomínal obyčejné lidi, tak bylo vše v pořádku. Ale on se odvážil napomenout krále Heroda. Vytkl mu, že žije s manželkou svého bratra Filipa.

Dítě: Ale Herodes byl přece už dávno mrtvý.

Rodič: Herodes Antipas byl synem Heroda Velikého, který chtěl zabít malého Ježíše.

Dítě: Slyšeli jsme, že Pán Ježíš hlásal Boží evangelium.

Rodič: Když si to přeložíme do českého jazyka, tak to znamená, že Ježíš přinášel radostnou zprávu od samotného Boha.

Dítě: A ta radostná zpráva zněla..., tady to čtu: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království.“

Rodič: Proroci už dlouho předpovídali, že Spasitel přijde, ale nevědělo se, kdy přijde. „Naplnil se čas“ tedy znamená: doba příchodu Spasitele – Mesiáše je tady.

Dítě: A lidé měli uvěřit Pánu Ježíši, že přinesl radostnou zprávu od Boha, že mohou vstupovat do Božího království.

Rodič: Aby vešli do Božího království, museli se doslova obrátit. Výzva „obratte se“ je totéž, jako když vám pan učitel v tělocviku dá povel, abyste se otočili a šli opačným směrem než dosud.

Dítě: Už chápu. Ježíš vyzývá, aby lidé přestali hřešit, například krást, lhát, nenávidět, a dělali skutky lásky.

Rodič: Ano, mají se obrátit od pohledu na lidi, kteří nedělají dobré věci, a dívat se na Ježíše, který jim dává dobrý příklad. Kdo se bude dívat na Ježíše a žít podle jeho příkladu, ten se stane účastníkem Božího království už zde na zemi a jednou i v nebi.

Dítě: Ale my se dnes nemůžeme dívat na Ježíše jako jeho současníci, protože ho nevidíme.

Rodič: Poslouchej, jak to bylo s Míšou. Byl šikovným klukem, který se i ve škole dobře učil. Ale když se mu něco nedařilo, tak býval zuřivý, vztekly a bral i jméno Boží nadarmo.

Neznámý holandský mistr: Ježíš káže lidu (15. stol.)
Foto: www.kunst-fuer-alle.de

Dítě: Říkal jména Ježíš, Maria jen tak, když se zlobil. Je to proti druhému přikázání Desatera: Nevezmeš jméno Boží nadarmo!

Rodič: Na prázdninách u strýce se naučil říkat i cizí slova, která se mají používat jenom v modlitbě. Například: „hergot“ znamená Pán Bůh; nebo „krucifix“ přeložíme do češtiny ukřižovaný.

Dítě: Já znám ještě jedno slovo, které občas ujede panu kostelníkovi. Pan farář ho potom napomíná: „Sakra znamená svatý. Nevykřikujte to tady, když si klepnete kladívkem do prstu.“

Rodič: Maminka Míšu napomínala, aby se odnaučil brát jméno Boží nadarmo. Tatínek se kvůli tomu na něho zlobil.

Ale Míša vždycky odpověděl: „To se nedá.“

Dítě: Ale dá. Já jsem také jeden čas říkal nepěkné slovo a odnaučil jsem se ho.

Rodič: Míša však tvrdil, že to nejde. Jednou se stalo, že slovo „hergot“ vykřikl v kostele, když ho jeden z ministrantů požduchl. Zaznělo to na celý chrám. Tehdy se rozzlobil i pan farář a rozhodl: „Dokud se neodnaučíš klít, tak nebudeš ministrant.“

Maminku to moc mrzelo, tatínek se s ním bavil jenom tolik, co musel. Sedmák Míša si dával předsevzetí, že už to říkat nebude, ale stále znovu selhával. Tehdy jeli na pouť, aby si tam vyprosili od Pána Boha zvláštní pomoc. Maminka v jednom stánku koupila obrázek Pána Ježíše, který byl velmi pěkný.

Dala jej Míšovi a řekla mu: „Nos jej pořád u sebe v kapse. A když zase uděláš hřích, tak se na něj podívej.“

Míša to vzal vážně. Vždycky když se podíval do tváře Pána Ježíše na obrázku, tak ho jeho hřích moc mrzel. Časem se naučil dívat na obrázek ještě dřív než udělal hřích. A Pán Ježíš Míšu uzdravoval, takže se brzy odnaučil brát jméno Boží nadarmo i klít. Měl z toho radost nejenom on sám, ale i rodiče a pan farář, který ho radostně přivítal opět mezi ministranty.

Dítě: Míša se obracel k Pánu Ježíši tak, jak jsme to slyšeli ve výzvě: „Obratte se!“

Rodič: Pán Ježíš promění srdce každého člověka, který se k němu obrátí. Promění ho tak, aby se stal co možná nejkrásnějším Božím obrazem.

Josef Janšta

Další materiály najdete na josefjansta.opava.org.

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

REFLEXIVITA A TOLERANCE

Kdekdokdo se dnes ohání slovem tolerance, málokdo mu však správně rozumí. Tolerance musí být reflexivní a symetrická a musí rozlišovat mezi dobrem a zlem.

Člověk je schopen reflexe, sebeuvědomění, někdy však nepřikládá náležitou váhu dobrému vztahu k sobě, reflexivitě relace s pozitivním nábojem, relace lásky. Přitom je to nanejvýš důležité. Jestliže nesmíme poškodit na zdraví nebo dokonce na životě někoho jiného, nesmíme poškozovat ani sami sebe. Dokonce, jak víme, máme právo volit záchranu sebe před záchranou druhého, například toho, jenž na nás zaútočil a napadl nás; a na druhé straně, příklad svatého Maxmiliána Kolbeho, který nabídl svůj život výměnou za život spoluvězně, nám ukazuje, jak hrdinné a ušlechtilé je toto právo nerespektovat ve prospěch nevinného bližního.

Odstranění všech hranic

Jestliže již od dob tzv. osvícenství přešli učenci světa od studia světa duchovního ke studiu světa hmotného, následky čehož v současnosti velmi dobře vnímáme (samozřejmě i ty pozitivní), nemůže překvapit, že často dnes lidé tápou v zorientování se v tom, co poškozuje jejich duši, jejich vnitřní duševní život. Je zde sice Zákon, kde je to jasně popsáno, nicméně veřejnosti je vnučován názor, že z přežitého náboženského kodexu stačí vybrat (snad) jen něco, prý jakýsi společný jmenovatel, zbytek pak kreativně dotvořit dle „nejnovějších poznatků“. Jestliže se dnes ještě (zatím!) formálně uznává, že alespoň děti mají být ušetřeny největších poškození duše (necht' si je laskavý čtenář vyjmenuje sám), dospělým jedincům je jako nová hodnota akcentována svoboda dělat si se svou duší, co chtějí. Ano, tuto svobodu jedinec skutečně má (od koho?), ale tím, že v současné společnosti citelně chybí apel na důstojný duševní život, ve vsudypřítomné atmosféře kréda „pokud viditelně, fyzicky a materiálně neohrožuješ druhé, dělej si, co chceš, hranice nejsou“ mnozí zbytečně

bloudí, selhávají, upadají. A strážci pokroku hřmí: tento úpadek je atribut naší cesty od středověku k světlým zítřkům, pokud to neuznáte, jste extremisté. Pardon, neříkají tomu úpadek.

Giotta di Bondone: Vyhnání kupců z chrámu (1304)
Foto: 4.bp.blogspot.com

Nelze být tolerantní k tomu, když je propagováno něco, co devastuje duši, ohrožuje duševní vývoj a krade lidem naději, víru a lásku.

Základní rysy tolerance

Tolerance je relace reflexivní a symetrická. Reflexivita je tentokrát samozřejmostí, požadavek symetrie zní „A je tolerantní k B právě tehdy, když B je tolerantní k A“. Tolerance je dobrá věc: jestliže pan A chodí v neděli do kostela a pan B místo toho na fotbal, nemusí si přece třikrát denně předhazovat, že to či ono je úplná blbost, i když si to možná tu a tam jeden či druhý z nich myslí. Je správné vědět, že mám pravdu, je ale slušné a důstojné mít respekt k jinému názoru, nehrotit spory, vycházet v míru. Pokud je toto chování symetrické, lze mluvit o toleranci. Symet-

rie je možná tehdy, když názory či jednání osoby nebo skupiny A nejsou škodlivé či dokonce vražedné pro názory a jednání osoby nebo skupiny B. A naopak.

Limity tolerance

Pochopení a podaná ruka slabým je jednou stranou mince: ti, co bloudí, selhávají a upadají, si zaslouží podepřít, odpustit – je-li co, zaslouží si porozumění. Druhou stranou mince je vymrskání kupčků z chrámu, jak víme, i to se kdysi stalo, i to se má dosud stávat: naše evropská civilizace má židovsko-křesťanské kořeny a křesťané i židé ve svém Novém i Starém zákoně mají kritéria, kdy sáhnout ke zřetelnému odmítnutí špatnosti, nastavena velmi srozumitelně, ba navíc, pokud jde o základní morální pravidla, v podstatě totožně. Pozoruhodné a zarazující je, že přes jejich osvědčenost má stále někdo potřebu definovat nové hodnoty, nové identity, více současné, více „vědecké“. Jsem přesvědčen, že obrácení se k autoritě Písma je mnohem bezpečnější, osvědčenější a jistější cesta ke štěstí.

Nelze být tolerantní k tomu, když je propagováno něco, co devastuje duši, ohrožuje duševní vývoj a krade lidem naději, víru a lásku. Nutnost naší obrany plyne z aplikací přikázání ve vztahu k sobě, k svým rodinám, bližním. Je nutno ptát se všech těch ideologů, co se dnes módně tolerancí ohánějí, těch, co toto slovo papouškují a co mu vlastně asi nerozumějí: koho vlastně, a to se vši slušností a ohleduplností, respektujete vy? Ze symetrie vám pak vyplyne, komu dáváte možnost tolerovat vás.

Miroslav Kureš
(Mezilitulky redakce)

Doc. RNDr. Miroslav Kureš, Ph.D., matematik, působí na Ústavu matematiky VUT v Brně

Jak to vidí Ondřej Vaněček

„Pověste ho vejš, ať se houpá...“

...notuji si ironicky s legendárním Michalem Tučným. Ekonom Štěpán Pírko se totiž vrhl do jámy Ivové, když na svém blogu označil chystaný Evropský stabilizační mechanismus (EMS) za osudový propad demokratického deficitu EU a upozornil, jak jsou noví premiéři Řecka a Itálie spojeni s federalistickými evropskými mocenskými strukturami a zároveň s „jádrém pudla“ světového finančnictví.

Inu, konspirační teorie jsou na indexu. Ale zároveň jejich kurz letí každým dnem vzhůru, jak vysocí politikové dělají jeden milový krok ke globalizaci ekonomické i politické moci za druhým. Rychlost, s jakou konají v poslední době, bere dech.

Všímám si toho už dlouho a navzdory značnému úsilí zachovat si zdravou skepsi a „neztratit racionalitu“ (protože tzv. konspirační teorie se přece považují za iracionální a fanatické) sleduji, že se mi jeví jako stále iracionálnější trvat právě na iracionalitě toho, co je tak zjevné už i prostému rozumu. Totiž že kolečka do sebe zapadají a otáčejí se.

Jeví se mi, že všestranné pohodlí idolatrie našeho namyšleného bezpečí, spoléhání na něj, je naprosto neudržitelné vzhledem k našim možnostem a že žádné právo na JISTOTU ani záruku na ni ne-

máme. My na Západě si tu jistotu myslíme, a tím ji považujeme za existující – ale je to obyčejná pověra vycházející z pocitu nadřazenosti. Nemá žádnou oporu ve skutečnosti. Myslíme si, že systém přece musí fungovat, když jsme do lačného chřtánu té chiméry obětovali tolik úsilí, krve, potu, peněz a spoléhání.

Zlatá modla prosperity, trvalého růstu a bezpečí, toto „dobré“ božstvo, vyžaduje z logiky modlářství i svůj protějšek, jemuž je rovněž nutno prokazovat pozornost – temné božstvo KRIZE. To jsou modly, které před nás staví, k nimž nás volají a nutí nás, abychom jim obětovali. A kdo? Kam vedou nitky? Skupina Bilderberg? Trilaterální komise? Rada pro mezinárodní vztahy? Římský klub? Zednáři? Rockefellerové? Kdo ví... Každopádně ti, kdo ten Pantheon idolů vyrábějí a obsluhují.

V té souvislosti je zajímavé zjištění tří švýcarských vědců, kteří v časopise *PLoS ONE* zveřejnili studii *The Network of Global Corporate Control*. Vytvořili model vzájemného propojení asi 43 tisíc nadnárodních společností a objevili tak jádro tvořené z 1 318 firem. Srdcem jádra je ovšem 147 ještě těsněji spjatých společností. Většinou jsou to finanční instituce – banky. Včetně dvaceti největších. Není divu, že si potřebují ZAJISTIT možnost „socializovat“ své ztráty ze špatných úvěrů. A třeba právě prostřednictvím EMS, jehož platební výzva má být dle smlouvy splatná členskými státy eurozóny „neodvolatelně a bezpodmínečně“ do sedmi dnů! Ale i tenhle babylon brzy padne. Advent je tu...

Mgr. Ondřej Vaněček
publicista a grafik

Je třeba neustále vytrvávat v trpělivosti

Příkázání našeho Pána a Učitele, které přináší spásu, zní: *Kdo vytrvá až do konce, bude spasen. A dále: Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky; poznáte pravdu, a pravda vás osvobodí.*

Nejmilejší bratři, abychom mohli – obdařeni nadějí na dosažení pravdy a svobody – dojít k samotné pravdě a svobodě, je třeba neustále vytrvávat v trpělivosti. Aby totiž naděje a víra mohly přinášet své ovoce, je třeba trpělivosti.

Netoužíme po slávě zde na zemi, nýbrž po budoucí v nebi. To nám připomíná i apoštol Pavel: *Naše spása je zatím pouze předmětem naděje. Je-li však předmět naděje vidět, už to není naděje. Co už někdo vidí, jak by v to mohl doufat? Ale doufáme-li v něco, co nevidíme, čekáme na to s vytrvalostí.* Trpělivé očekávání je

nutný předpoklad k tomu, abychom se plně stali tím, čím jsme začali být, abychom dosáhli toho, co nám Bůh ukázal a v co doufáme a věříme. [...]

Konečně když apoštol mluví o lásce, spojuje ji se snášenlivostí a s trpělivostí. Láska je shovívavá, láska je dobrosrdeč-

ná, láska nezávidí, nenadýmá se, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, všechno miluje, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží. Dokazuje, že láska je proto schopna pevně vytrvat, že umí všechno vydržet.

svatý Cyprián

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Farní tým ve Vranově nad Dyjí (www.fatym.com) vydal další skvělou publikaci. Tentokrát jde o knížku svatého Alfonse Marii de Liguori „Návod na dobrý život“. Na samém závěru je odkaz tohoto světce shrnut v jakémsi stručném desateru. Z něj pro vás vyjímám: „1. Ráno hned po probuzení začni den modlitbou. Každý den věnuj půl hodiny meditaci nebo alespoň čtvrt hodiny na čtení nějaké duchovní knížky. Snaž se účastnit Mše svaté, navštiv Nejsvětější Svátost a obraz Matky Boží. 2. Choď často ke svaté zpovědi a svatému přijímání alespoň jednou týdně nebo dokonce častěji, je-li to možné. 3. Vyber si stálého zpovědníka – zkušeného a zbožného, řiď se vždy jeho doporučeními, když se jedná o věci duchovní i jiné. 4. Vyhybej se lenosti, špatné společnosti, neslušným rozhovorům a především příležitostem ke hříchu.“ Dalších šest rad, nebo ještě lépe celou brožurku, doporučuje naše redakce vaší pozornosti!

„Člověk, který usiluje o život ve výlučném pozitivistickém, počitatelném a měřitelném světě, je tím samým nakonec přidružen. V této situaci je otázka po Bohu v jistém smyslu 'otázkou otázek'. Přivádí k základním otázkám člověka, k nárokům pravdy, štěstí a svobody, které sídlí v srdci a tíhnou k uskutečnění,“ řekl Benedikt XVI. při listopadové audienci členů Papežské rady pro laiky. Svatý otec opět připomněl, že ekonomickou

a sociální krizi předchází krize smyslu a hodnot. Zde je tedy i návod na cestu z krize.

Znáte Mateřídoušku? Určitě ano. Je to „časopis pro děti od 7 do 12 let. Přestože jde o nejdéle vydávaný časopis na trhu, mění se stejně tak, jako se proměňují jeho čtenáři“, píše se v reklamě na tuto letitou tiskovinu, na níž jsme mnozí z nás cvičili um čtení

Koláž: mimi

v prvních třídách základní školy. Je pravda, že reaguje rychle na měnící se dobu a to především tak, že pojme všechny trendy a vůbec se nezamýšlí, zda je to dobré pro děti. Např. **na listopadové obálce s obličejem teenage-ra stylizovaným do podoby satana** se dočtete, že uvnitř čísla najdete „Upíří desatero“, výklad anglických slov „Witches“ a „Ghosts“ anebo návod na čarodějny lektvar či voo-doo panenku. No, neodhlásili byste předplatně?

U čarodějnictví a voo-doo ještě zůstanu. Benedikt XVI. má za sebou návštěvu Beninu. Křesťanství je v této zemi teprve 150 let, takže tamní společnost se v tomto ohledu nachází ve srovnatelném období jako my zde v době svatého Vojtěcha. I tam teče mnoho mučednické krve, ze které vyjdou plody za desítky nebo možná stovky let. V jedné ze svých afrických promluv mířených přímo na beninskou situaci Svatý otec řekl: „Láska ke zjevenému Bohu a Jeho Slovu, **láska ke svátostem a církví jsou účinným protilektem na synkretismy**, které odvádějí z cesty. Tato láska umožňuje správnou integraci autentických kulturních hodnot v křesťanské víře. Osvobozuje od okultismu a přemáhá zlé duchy, protože je pohnuta silou samé Nejsvětější Trojice.“

Pákistánští mobilní operátoři na příkaz tamního státního telekomunikačního ústavu **zablokovali** slova, která jsou považována za vulgární či obscenní a mezi 1 600 zapovězenými slovy se ocitlo také **jméno Ježíš Kristus**. Do sedmi dnů pak mělo být nařízení uvedeno do praxe. Tamní katolický ministr pro mezináboženskou harmonii Akram Gill sjednal rychle nápravu. Osobně se setkal s předsedou státního telekomunikačního úřadu Mohammedem Yaseenem. Modleme se, aby se nestal další obětí násilí páchaného na křesťanech v Pákistánu.

-zd-

4. 12. Ne	2. neděle adventní Iz 40,1–5,9–11, Žl 85,2 Petr 3,8–14, Mk 1,1–8	11. 12. Ne	3. neděle adventní Iz 61,1–2a.10–11, Lk 1,1 Sol 5,16–24, Jan 1,6–8.19–28
5. 12. Po	sv. Sába, poustevník, opat Iz 35,1–10, Žl 85, Lk 5,17–21	12. 12. Po	Panny Marie Guadalupské Nm 24,2–7.15–17a, Žl 25, Mt 21,23–27
6. 12. Út	sv. Mikuláš, biskup Iz 40,1–11, Žl 96, Mt 18,12–14	13. 12. Út	Památka sv. Lucie, panny a mučednice Sof 3,1–2,9–13, Žl 34, Mt 21,28–32
7. 12. St	Památka sv. Ambrože, biskupa a učitele církve Iz 40,25–31, Žl 103, Mt 11,28–30	14. 12. St	Památka sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve Iz 45,6b–8.18.21b–25, Žl 85, Lk 7,19–23
8. 12. Čt	Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu Gn 3,9–15.20, Žl 98, Ef 1,3–6.11–12, Lk 1,26–38 (doporučený svátek)	15. 12. Čt	sv. Valerián, biskup Iz 54,1–10, Žl 30, Lk 7,24–30
9. 12. Pá	sv. Jan Didak Cuauhtlatotzin, laik, vizionář Iz 48,17–19, Žl 1, Mt 11,16–19	16. 12. Pá	sv. Adelhaida (Adéla) Iz 56,1–3a.6–8, Žl 67, Jan 5,33–36
10. 12. So	sv. Julie a Eulálie Sir 48,1–4,9–11, Žl 80, Mt 17,10–13	17. 12. So	sv. Lazar Gn 49,1a.2,8–10, Žl 72, Mt 1,1–17

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

